

JEZDECKÉ ROZHLEDY

Redaktor: Podplukovník gšt. Josef Tacl.

Brig. generál Jiří Birula:

Taktika malých jednotek jezdeckva v SSSR.

Sovětské jezdeckvo je nyní nejpopulárnější zbraní veškeré branné moci. Respektují je všechny ostatní zbraně, občanstvo se mu obdivuje, je vychováno na tvrdých tradicích z občanské a z rusko-polské války známého rudého jezdeckva a je vedeno důsledně k tomu, aby bylo naprosto schopno samostatných a rozhodných akcí. V SSSR se již nepochybuje o významu a poslání jezdeckva v příští ultramoderní válce. Nediskutuje se tam o účelnosti této zbraně. Nedostatky se včas odstranily, jezdeckvo dostalo nejmodernější výzbroj a tím skvělé vlastnosti jezdeckva ještě více vynikly.

Tedy místo tak oblíbených diskusí o účelnosti nebo neúčelnosti jezdeckva v moderní válce a debat na téma, zda jezdeckvo již přežilo svůj věk a p., vojenská správa SSSR. neztrácela čas, a dnes, kdy téměř celý svět je doslova zachvácen válečnou psychosou, stojí sovětská armáda v naprosté pohotovosti v čele se svým po každé stránce připraveným a moderním jezdeckvem.

V SSSR. těžko bychom hledali negativní poměr k jezdeckvu nebo negativní literaturu o něm! Jak tisk, tak i vojenské předpisy seznamují s jeho dobrými vlastnostmi a zdůrazňují je, učí spolupráci s ním, hledí jezdeckvo a ostatní zbraně udržovat v jakémsi bratrském poměru a vymýtit vše, co by mohlo tomuto poměru vadit. Je to ovšem kus promyšlené, ale i nezbytné propagandy, která má vždy značné pole působnosti i v armádě samé. Víme, že se v bývalé carské armádě, jako konečně i v mnohých jiných armádách před světovou válkou, o dobrém poměru mezi jezdeckvem a jinými zbraněmi, zejména pěchotou, nedalo ani mluvit. Naopak, často jsme bývali svědky jakéhosi zřejmého, až fanatického nepřátelství mezi zbraněmi. Bylo spíše pravidlem než výjimkou, že jezdec pohrdal pěšákem a pěšák nenáviděl jezdce. Nebylo to ovšem ani tajemstvím pro vojenské správy různých států. Počítaly sice se svornou spoluprací všech složek armády na bitevním poli, ale nečinily nic, aby si tuto spolupráci pevně zajistily v době dlouhého míru i po stránce duševní.

Nepochybně nutno právě v tomto nezdravém poměru hledat jednu z nepodružných příčin neúspěchů jezdeckva.

K ruské oficiální literatuře o taktice a použití jezdeckva v boji nutno zařadit na jedno z předních míst dvě učebnice, které byly vydány státním vojenským nakladatelstvím r. 1934 a 1935 se schválením komisariátu národní obrany SSSR. jako oficiální učebnice pro jezdecké vojenské školy. Zabývají se taktikou družstva, čety a eskadrony a polní službou nižšího jezdeckého velitele. Poněvadž jsou dobrými pomůckami pro řadového jezdeckého důstojníka, přihlédneme poněkud obsírněji k jejich obsahu.

Taktika jezdeckva — družstva, čety a eskadrony — byla zpracována L. Z. Fedorenkem a vyšla jako oficiální učebnice v druhém opraveném a doplněném vydání v počtu 20.000 výtisků; má 224 stran a 55 náčrtků v textu. Dílo obsahuje osm kapitol a je rozděleno na dvě části. V první části se po-

jednává o charakteristice, tvarech, organisaci a zásadách různých druhů boje jezdeckva, v druhé o polní službě malých jednotek jezdeckva.

První kapitola se velmi stručně dotýká významu jezdeckva pro SSSR, jeho operací v občanské válce a jeho poslání ve válce budoucnosti jako zbraně, která s pěším vojskem tvoří základ každé moderní armády. Základními vlastnostmi jezdeckva zůstávají i v budoucnu:

a) velká pohyblivost, umožňující rychlé přesuny za frontou, manévrování na bojišti a zásah s překvapením buď jezdeckou atakou nebo mohutným palebným účinkem,

b) schopnost boje jak koňmo, tak i pěšky v naprosté součinnosti s nejrůznějšími palebnými a technickými prostředky,

c) schopnost boje téměř v každém terénu, za každého počasí a v každé roční i denní době.

Autor rozeznává dvojí pohyblivost jezdeckva: operativní a taktickou. První je závislá na zdatnosti a vytrvalosti koňstva k překonávání i největších vzdáleností po dobu několika dní 70—75 km denními pochody, druhá, t. j. taktická — schopnost překonávat menší vzdálenosti přímo na bojišti nebo v boji, a to v době co nejkratší. Jako normu stanoví: schopnost přemísťovat se přímo na bojišti zvýšeným, ruchem pak ve cvalu do 4 km před samou atakou nebo při pronásledování a konečně 300—500 m v trysku (ataka). Stupeň pohyblivosti jezdeckva podmiňuje ovšem i možnost a hodnotu překvapení.

Způsobilst jezdeckva k boji jak na koni, tak i pěšky v součinnosti s nejmmodernějšími bojovými prostředky umožňuje jezdeckvu plnit samostatně všechny bojové úkoly. Jezdecký velitel, který dovede využít pohyblivosti svých jednotek a kapacity přidělených palebných a technických prostředků, má naprostou volnost ve volbě směru i místa zásahu a může nepříteli svou mohutnou palbou nejen rozrazit nebo prorazit, ale i včas nasazenou atakou jej pak úplně zničit.

Ovšem je nutno vždy mít na zřeteli i slabé stránky jezdeckva, jako jsou obtíže velení a nesnadné maskování, zejména na pochodu. Avšak výborná a promyšlená příprava jednotlivých jezdců a koní, ohebnost a přizpůsobivost bojových tvarů jezdeckých jednotek a vynalézavost velitelů zmenšují vždy tyto slabiny jezdeckva na nejmenší míru.

Jezdeckvo RKKA. (sovětské armády) se dělí na strategické (samostatné brigády, divise a sbory), zesílené letectvem, motomechanickými jednotkami a jinými technickými prostředky, a plní operativní úkoly. Jezdeckvo vojskové, t. j. plukovní a divisní (četa, eskadrona), pracuje výhradně v prospěch jednotek, kterým je podřízeno.

Základy organisace jezdeckva spočívají na několika věcech:

a) každá jednotka počínaje družstvem je organisována tak, aby mohla samostatně plnit všechny taktické úkoly, a to jak pěšky, tak i na koni,

b) organisace každé jednotky musí umožňovat nejsnadnější velení,

c) musí umožňovat snadné změny bojových tvarů a oddělení celých částí k plnění zvláštních úkolů.

Nejmenší taktickou a organickou jednotkou je družstvo o 12—18 jezdcích (v tom počtu jeden elitní střelec), s jedním lehkým kulometem a jedním granátometem. Družstvo se skládá ze dvou rojů šavlových a

jednoho roje kulometného. Četa ze dvou družstev a má 30 bojovníků mimo velitele družstva a jeho zástupce. Eskadrona je základní organickou a taktickou jednotkou. Skládá se ze 4 čet, z velitelského družstva (velitel, trubač, dva pozorovatelé, čtyři spojky a tři vodiči koní) a z družstva týlu, t. j. trénu (osm muničních nosných koní, jedné muniční káry, dvou proviantních vozů, kuchyně a zdravotnické káry).

Požadavky na koně jako na hlavní bojový prostředek jezdeckta jsou:

a) musí být schopen velkých přesunů střídavým ruchem a dlouhodobého pochodu se zatížením 110—120 kg (váha jezdce se sedlem a výzbrojí),

b) musí překonávat bezpečně polní překážky 100 až 120 cm vysoké,

c) musí mít schopnost vyvinout v atace největší rychlost k zesílení úderu šavlí,

d) musí být nenáročný za pochodu a lehce snášet útrapy v poli (zima, vedro, nedostatek krmiva, vody a p.),

e) musí být nejméně 150 cm vysoký, naprosto zdravý, zejména pokud jde o zažívací a dýchací ústroje, a ne mladší než 3½ roku až 4 léta.

Jednou ze základních podmínek bojeschopnosti jezdeckta zůstává bojová kondice jeho koňstva.

Stát druhá pojednává o bojových tvarech čety a eskadrony, a to jak v boji pěšky, tak i na koni. Útok začíná ze vzdálenosti 1½—2 km a má být vydatně podporován palbou kulometů a přidělených bojových prostředků. Bojová sestava eskadrony v útočném boji se skládá ze skupiny úderné, která má rozhodující význam, a proto je nejsilnější, dále ze skupiny poutací, která má přitáhnout na sebe co nejvíce sil, a konečně ze skupiny palebné (kulometry), která podporuje buď skupinu útočnou nebo poutací. V některých případech si ponechává velitel eskadrony zálohu. V obraně má eskadrona sled palebný a záložní, avšak vede-li obranný boj samostatně a odděleně od svého pluku, člení se na skupiny obdobně jako v boji útočném s tou výjimkou, že skupina poutací bývá silnější než útočná.

Jezdeckto rozeznává tři druhy sesednutí k boji: obyčejný, kdy k palbě sesedne jen první řada a každý jezdec druhé řady vede jen jednoho náručního koně, dále sesednutí úsilné, kdy se vodičem náručních koní stává každý druhý jezdec druhé řady, a konečně sesednutí úplné „s batovkoi“, kdy sesednou všichni jezdci kromě jednoho muže, který drží veškeré koně družstva (na provaze).

Prvního způsobu se používá při přezvědech, při zajištění, při útoku na neorganisovaného nepřítele, při pronásledování, kdy nepřítel klade jen částečný odpor, a p. Předvídal-li se, že jezdeckto bude bojovat delší dobu, na úzké frontě nebo dostane-li za úkol bezpečně uhájit jistý prostor, kdy je potřebí co nejvíce bojovníků, používá se druhého nebo třetího způsobu sesednutí. Ovšemže při úplném sesednutí náruční koně zůstávají nepohyblivými, vyžadují zvláštní ochrany a jezdci při nutnosti nasednutí musí jít zpět k svým koním.

Kapitola III pojednává o zásadách nejruznějších druhů boje. Zde na prvním místě je zdůrazněna nezbytnost aktivity, zejména malých jednotek jezdeckta.

Ty mohou dosáhnouti nejvyššího úspěchu v boji jen překvapujícím, rozhodným úderem, těžíce ze své pohyblivosti a palebných prostředků.

Každý jezdecký velitel musí při tom jednat rozhodně, energicky a musí neoblomně chtít dosáhnout konečného úspěchu, nehledě na vyskytující se překážky. Manévr předchází před každou akcí. Jeho úspěch závisí na správné volbě směru, na neočekávaném objevení se jezdecktva před nepřítelem, na volbě nejvýhodnějších bojových tvarů a konečně na zabezpečení a podpoře manévru palbou. Veškeré smysly velitele musí pracovat k tomu, aby se velmi rychle a nepozorovaně dostal se svou jednotkou na takové místo, odkud může zasáhnout proti nejcitlivějšímu místu nepřátelské sestavy nebo odkud může nasadit překvapující ataku.

Úder na koních (ataka), dobře časově volený, připravený a vedený se vši rozhodností, je nejlepším způsobem k zničení nepřítele. To se zvláště vztahuje na činnost malých jezdeckých jednotek provádějících samostatné bojové úkoly. Snahu sesednout k palbě při prvních ranách nepřítele je nutno vymycovat všemi prostředky.¹⁾

Dokonce palebná ani početná přesila nepřítele nesmí mít vliv na jezdeckého velitele. Ten musí i za nejnepríznivější situace hledat možnost k nejlepšímu a rozhodujícímu zásahu, t. j. atakou. Když tak nelze učinit čelně, má nahmatat a zjistit slabiny na křídle a tam chtít rozhodnout. Narazí-li na opevněné postavení nepřítele nebo na dobře připravenou palbu a p., sesedne, aby co nejlépe využil veškeré své palby, ale končí boj vždy na koni. Palba však nesmí být nikdy zanedbána, ať již útočí jezdecktvo pěšky nebo na koni. Ona musí vždy podstatně přispět k rozhodujícímu výsledku boje.

Dále se pojednává o klasifikaci různých druhů boje a uvedené definice jsou srozumitelné i laiku.

V útočném boji každý jezdecký velitel a každý jezdec musí všemi prostředky zjišťovat boky a tyl nepřítele. Obejití nebo obchvat²⁾ nepřátelského křídla, dovolující pak obklíčit a zničit nepřítele, je základním taktickým požadavkem v útoku. Útok však není skončen dotud, dokud nepřítel není úplně zničen a jeho kulometry a dělostřelectvo zajato.

V boji proti opěšalému jezdecktvu je nutno vždy přepadnout a zničit náruční koně. Není-li nepřítel připraven k boji nebo zasazuje své jednotky po částech, je nutno se vši rozhodností a se všemi silami ho porazit dříve, než se k boji připraví nebo než se soustředí. Vhodná chvíle nesmí být propasena, čas se nesmí nikdy ztrácet!

Družstvo útočí na frontě 30—40 m, četa 100—150 m, eskadrona 300—400 m. Přibližování k nepříteli musí být provedeno co nejrychleji, aby nepřítel měl co nejméně času a možnosti účinně zasáhnout svými palebnými prostředky. Nutno si pamatovat, že jezdecktvo za přibližování poskvtuje velké cíle a mívá největší ztráty od palby dělostřelectva a těžkých kulometů. Musí tedy být prováděno s mistrným využitím terénu, v klusu, podle okolností i ve cvalu. Čím dříve překročí pásmo postřelované dělostřelectvem, tím bude mít menší ztráty a větší úspěch při атаce, která má následovat ihned v zápětí a za podpory všech palebných zdrojů.

¹⁾ Ustanovení velké důležitosti. Nutno počítat, že ve válce jezdecktvo stejně bude sesedat velmi často předčasně. Avšak jezdecktvo, které v míru je zvyklé sesedat ihned po první ráně, nikdy se nebude bít v poli jako jezdecktvo, nýbrž výhradně jako pěchota. (Pozn. rec.)

²⁾ Viz recenzi Jezdeckého polního řádu SSSR., uveřejněnou v Jezdeckých rozhledech roč. XV. (Pozn. rec.)

Obranný boj menších jednotek jezdeckta se vede zásadně pěšky, ačkoliv je vždy výhodné ponechat si menší část na koních k provedení protiuderu. V obraně je nutno počítat na 1 lehký kulomet přibližně 100 m fronty. Na základě této kalkulace může eskadrona bránit frontu a hloubku 500 až 1000 m, četa prostor 200 až 300 m široký a 300 až 500 m hluboký, konečně družstvo může hájit opěrný bod na frontě 40—60 m.³⁾ Vzdálenost jednotlivých opěrných bodů od sebe nesmí být větší než účinná palba lehkého kulometu, t. j. 500 m.

Charakteristickým znakem obranného boje jezdeckta je velká pružnost. Jezdeckto využívá v obraně všech svých palebných prostředků a možností překvapujícího manévru části svých sil k porážce postupujícího nepřítele. Avšak jakmile jezdecký velitel sezná, že neodolá a že může být sám poražen, hledí přerušit boj a ustoupí, aby si vytvořil výhodné podmínky pro pokračování v obraně.

Ve střetnutí mají malé jezdecké jednotky mnoho příležitosti se uplatnit. I tu, jako při ofensivních akcích, závisí úspěch malých jednotek na rozhodnosti jejich velitelů a na vůli co nejrychleji zjednat dotyk a atakovat, dokud nepřítel není ještě se svými prostředky pohromadě. Při neočekávaném střetnutí s nepřítelem jakkoli silným musí malé jednotky ihned atakovat. Může-li malá jednotka vyčkat nepozorovaně příchodu nepřítele, aniž ztrácí čas, přepadne ho nejdříve ze zálohy palbou a pak atakuje. Jak těžké kulometry, tak i jednotlivá děla při prvních známkách střetnutí vyjíždějí v cvalu na nejbližší obzor a ihned zahajují z otevřených palebných postavení přímou palbu, aby zdecimovaly a rozrušily nepřítele a tím si připravily nejvýhodnější podmínky k atace.

Dále je podrobně popsáno spojení u malých jednotek jezdeckta, při čemž nejspolehlivějším pojítkem zůstává jezdec na koni, který ovšem musí být k účelům spojení náležitě připraven. Musí vždy

a) vědět, kde jsou vlastní a sousední jednotky, kde jsou umístěny vlastní těžké kulometry a přidělené motomechanisované prostředky, jakož i kryté cesty k nim,

b) bezpečně ovládat smluvená znamení a signály,

c) mít dobrou paměť, aby žádná zpráva nebyla zkomolena, a musí umět sám telefonovat a zacházet s telefonem,

d) vědět, jak se má chovat při dopravě písemných hlášení, a být vždy odhodlán dodat hlášení co nejdříve, bez ohledu na těžkost situace a na ohrožení nepřátelskou palbou.

Co se týče organizace zásobování, je zdůrazněno, že družstvo musí být vybaveno tak, aby mohlo po delší dobu konat samostatně bojové úkoly. Proto veze s sebou každý jezdec na sedle zásobu na celý den boje: 80 nábojů do pušky, 21 nábojů do pistole, 294 nábojů do lehkého kulometu (6 zásobníků), 2 ruční granáty, 4 puškové granáty. Dále veze na sedle záložní dávku proviantu skládající se ze sucharů, z masové konzervy, z cukru, čaje, krup atd. Jednodenní dávka ovsu (ie vpředu v brašnách), seno ve zvláštní síťce visí vzadu po pravé straně. Konečně má kapesní obvaz.⁴⁾

★

³⁾ Není to ovšem jasné, poněvadž se na 1 lehký kulomet počítá fronta 100 m. (Pozn. rec.)

⁴⁾ Je tudíž vidět, že jezdecký kůň je velmi značně zatížen. Největším zatížením ovšem je 294 nábojů do lehkého kulometu. (Pozn. rec.)

Druhá část knihy pojednává o polní službě malých jednotek jezdeckta a je zpracována velmi pečlivě a názorně. První kapitola se dotýká zajištění na pochodu; odpovídá našemu dřívějšímu způsobu členění předvoje u jezdeckta: předvoj, předvojová hlídka, čelní hlídka.

Dále je podrobně vylicena činnost čty v čelním a bočním zajištění a v zadním voji. Jedním z hlavních úkolů předvojové hlídky (čety) je silnějšího nepřítele zastavit, slabšího zničit. Předvojová a boční hlídka má být vždy zesílena jednotlivými děly, těžkými kulomety s průbojným střelivem, zvláštními částicemi granátníků, kteří vždy postupují vpředu,⁵⁾ ženisty atd., aby s úspěchem mohla odrazit nájezd motomechanizovaných jednotek nepřítele. Zprávy o objevení takových nepřátelských jednotek se podávají vystřelením raket, troubením a malými radiovými stanicemi. Předvojová hlídka v žádném případě, i přes nutnost manévru, nesmí opustit osu postupu. Teprve po zásahu valných sil předvoje manévruje tak, aby nepřítele zaskočila.

Toto ustanovení je velmi správné a mělo by být nižším jezdeckým velitelům neustále připomínáno, poněvadž se velmi často stává, že se dají zlákat zdánlivě výhodným manévrem, opouštějí třeba i jen na krátko nařízenou osu postupu a otvírají tak cestu rychlým nepřátelským prostředkům k přepadení valných sil předvoje.

Pro činnosti předvojové hlídky je zde uveden názorný příklad.

Pro zajímavost uvádím, že se ve všech příkladech pojmenování osad a jiné názvy nesklouňují, ale uvádějí se přesně tak, jak jsou vypsány na náčrtu (mapě).

Dále následují velmi praktické poznámky pro nižšího velitele, co se týče samého pochodu. Při napájení koně není třeba sesedat, dá-li se zajet do potoka (řeky), kde by byla hloubka nejméně 50—60 cm. Jinak, musí-li kůň příliš natahovat krk, aby se napil, je nutno sesednout a povolit obříšník. Předvojová (bočná) hlídka vysílá patračce, avšak nikoliv jednotlivce jako u nás, nýbrž vždy skupiny (2—3 muže), čelní, pravé a levé bočné.

Ústní rozkaz, který dostává velitel předvojové hlídky (čety), musí obsahovat:

- a) poslední zprávy o nepříteli, zejména o jeho jezdecktu a mechanizovaných jednotkách,
- b) úkol pluku a předvoje,
- c) osa postupu předvoje,
- d) osa postupu sousedních jednotek,
- e) složení, příslušnost, prostor působnosti a úkoly předsunutých jednotek a PO.,
- f) jak má udržovat spojení, signály, smluvená znamení,
- g) označení a znamení vlastního letectva,
- h) zvolání a ohlas,
- ch) místo velitele předvoje během pochodu.

Je-li veliteli předvojové hlídky něco nejasné, musí si vyžádat vysvětlení a pak bez výminky rozkaz opakovat. Velitel předvojové hlídky si zakreslí situaci do mapy a poznamená si části rozkazu v zápisníku. Nařízení za b), d), e), h) si zaznamenávat nesmí.

⁵⁾ Mají svazky ručních granátů a nájezdné miny. (Pozn. rec.)

Jakmile dostane velitel předvojové hlídky rozkaz, vytvoří si jakýsi plán provedení, jenž má obsahovat:

- a) tvar a rychlost postupu vzhledem k terénu a situaci,
- b) kalkulace sil nezbytných k průzkumu a k zajištění,
- c) způsob udržování spojení s předvojem,
- d) signály a znamení leteckého poplachu, nájezdu motomechanizovaných jednotek a úprava OPL., OPT. (obrana proti tankům) a OPCH. (chemickým prostředkům),
- e) činnost při střetnutí s nepřítelem.

Dále je ustanovení o skupinách patračů, kteří i při postupu v otevřeném terénu, za pěkného počasí a po dobrých cestách mají být střídáni každé 2—3 hodiny. Tímto způsobem se při 50 km pochodu, čítaje průměrně v četě 28—30 jezdců, vymění tři série pátračských skupin a tudíž všichni jezdci se postupně vystřídají v této tak namáhavé službě.

Toto ustanovení je velmi správné, poněvadž jen tak se dosáhne toho, že bdělost a svěžest patračů zůstane po celou dobu postupu na výši.

Zde je uveden velmi jednoduchý příklad postupu předvojové hlídky, v kterém je činnost velitele velmi podrobně a poučně rozebrána. Další krátká pojednání o přechodu předvojové hlídky přes vodní tok a zajištění přechodu pro předvoj, činnost téže hlídky při náletu nepřátelského letectva, při nenadálém útoku tanků, při střetnutí s nepřátelským jezdectvem a pýchotou, při naražení na rozvinutého a k boji připraveného nepřítele jsou rovněž doprovázeny příklady a náčrtky.

Další stať pojednává o činnosti eskadrony jako předvoje pluku. Velitel eskadrony má dobře rozumět podstatě svého úkolu, byl-li ustanoven velitelem předvoje. Musí:

a) zabezpečit systémem svého zajištění a svým jednáním valné síly pluku před překvapením ze směru postupu a chránit je jak před přepadem palbou nepřátelských těžkých kulometů, tak i před přímou palbou dělostřelectva,

b) zabezpečit nerušený a hladký postup valných sil pluku energickým odstraněním všech překážek jak živých, tak i materiálních. Toho velitel předvoje dosáhne jen tehdy, když náležitě organizuje průzkum terénu a průzkum nepřítele, když bude celý předvoj a jeho velitel rázně jednat, a konečně, když předvoj bude správně dotován palebnými a technickými prostředky,

c) zabezpečit valným silám pluku nejvýhodnější podmínky, zejména pro případ střetnutí se značnými silami nepřítele.

V tomto posledním případě musí velitel předvoje porazit nejprve čelní nepřátelské částice a pak rychlým postupem vpřed na široké frontě (2—3 km) zjistit složení, síly a uskupení hlavních nepřátelských sil. Narazí-li předvojová eskadrona na rozvinutého nepřítele, musí jej důmyslně zaměstnávat a tím umožnit vlastním silám připravit se k útoku.

Avšak ani v prvním, ani v druhém případě nesmí velitel předvoje uvolnit nařízenou mu osu postupu i přes jakkoli výhodné podmínky manévru mimo ni. Na té musí vždy zůstat alespoň četa, zesílená palebnými prostředky. Naskytne-li se příležitost atakovat nepřítele třeba i značně silnějšího, učiní tak vždy a se vši rozhodností. Dovoluje-li terén a situace atakovat s překvapením, nežádá ani podpory svých palebných prostředků; ty iniciativně samy cválají do palebného postavení, aby buď dovršily

vítězství jezdců a palbou ničily prchajícího nepřítele anebo chránily ústup vlastních jednotek, byla-li ataka odražena.

Velmi dobře je popsána činnost předsunutého oddílu (v síle eskadrony až pluku), který může být poslán na 20—25 km před vyšší jezdeckou jednotkou k zajištění a udržení důležitého bodu (přechodu), k provedení přezvědu v nejdůležitějším směru a p. Příklad, který v zápětí následuje, pojednává o eskadroně, která byla vysunuta se zpravodajským úkolem kupředu a narazila znenadání na hlavní nepřátelské síly. V tomto příkladě, jako konečně i v ostatních, rozkazování je vesměs velmi krátké, jasné a hlavně neobyčejně rozhodné a důrazné. Podmíněný a neurčitý způsob rozkazování, jako „podle možnosti“, „snažte se“ a p. je zde důkladně vymýcen.

Druhá kapitola druhé části knihy se věnuje zase četě a družstvu ve službě předních stráží.

Složení předních stráží je obvyklé vyjma strážné („předovyje posty“):

a) hlavní polní stráž (četa až půl eskadrony, obvyčejně zesílené palebnými a technickými prostředky) se vysunují před místem odpočinku pluku na 3—5 km,

b) polní stráž v síle 7—9 mužů s lehkým kulometem na vzdálenost 1½—2 km od hlavní polní stráže,

c) strážní na koních (skupiny po třech jezdcích) na vzdálenost 1 km.

Předním úkolem hlavní polní stráže je zabránit nepříteli, aby nepronikl pásmem hlavní polní stráže, a umožnit nerušenou přípravu pluku k boji. Pásmo hlavní polní stráže je do šířky nejvýše 1 km; ve všech případech, nehledě na pozdější úkol pluku, je povinností všech hlavních polních stráží vyslat nezbytný průzkum kupředu.

Je-li tedy hlavní polní stráž v síle 1 čety, může vysunout jednu polní stráž (7 lidí), 1—2 strážné skupiny (3—6 lidí), k hlídkování střídavě 2 lidí, léčku v síle 2—3 lidí; celkem 13—17 jezdců. K přímému zajištění hlavní polní stráže se vysunuje pěší „storoževoj post“ v síle dvou strážných na vzdálenost 50—100 m.

Příklady s náčrtky pojednávají o četě jako HPS. za odpočinku pluku, dále je uveden příklad podrobné kalkulace velitele čety ve službě hlavní polní stráže, konečně příklad boje hlavní polní stráže při nepřátelském postupu.

Zaujímá-li pluk obranu, je povinností HPS. nejen donutit nepřítele k rozvinutí, ale i využít každé vhodné situace k zaskočení a zničení průzkumných orgánů nepřítele a jeho předních jednotek. V tomto případě nesmí šířka pásma HPS. převyšovat frontu 300—500 m; jen je-li četa zesílena palebnými a jinými prostředky, může obsáhnout frontu 700—800 m. Předvídá-li se obranný boj HPS., jsou všechny její složky sesedlé (úplně sesednutí k palbě) a náruční koně jsou za ochranným postavením pluku. Na koních zůstávají jen strážní skupiny (storoževyje posty).

Družstvo může být vysláno jako samostatná polní stráž k střežení jistého objektu nebo směru. Je-li pluk v obraně, vysunuje se na 1½ až 2 km; náruční koně má s sebou. Úkol dostává přímo od velitele pluku nebo od náčelníka štábu pluku.

Rozkaz velitele družstva v tomto případě obsahuje:

a) zprávy o nepříteli, zejména odkud a kdy lze nepřítele očekávat,

- b) úkol pluku a úkol nejbližší sousední jednotky jsoucí v zajištění,
- c) úkol lehkého kulometu, minometů a palebné úkoly střelců, signály k palbě a čáru, od které se zahajuje palba bez rozkazu velitele družstva (obyčejně počínaje vzdáleností 400 m),
- d) určení pozorovatele, který pozoruje bojiště a situaci u souseda,
- e) místo náručních koní.

Poslední článek této kapitoly pojednává o práci předsunuté eskadrony jako předního oddílu, a to jak za ubytování vyšší jednotky, tak i za obrany.

Taková eskadrona zesílená palebnými, podle okolností i motomechanizovanými prostředky může dostat za úkol udržet jistý objekt neb i prostor, střežit jistý směr anebo konečně zdržovat postup nepřítele v jistém směru a zjistit při tom jeho složení a síly. Při podobných úkolech působí před vlastními jednotkami ve vzdálenosti 10—15 km a v pásmu 3—4 km širokém. Úkol takové eskadroně stanoví velitel jezdecké divise (samostatné jezdecké brigády) a tomu také v tomto případě i přímo podléhá.

V příkladě doplněném dvěma náčrtvy jsou uvedeny všechny rozkazy, které velitel eskadrony vydává svým velitelům čet, veliteli čtyř těžkých kulometů, veliteli přidělené baterie, veliteli čtyř OA, veliteli náručních koní, velitelskému družstvu atd. Rozkazování je po každé stránce příkladné.

Kapitola III se obírá převážnou činností malých jednotek jezdeckva.

Chce-li jezdeckvo mít úspěch, musí především a včas získat nezbytné zprávy o nepříteli, terénu a obyvatelstvu.

Základní podmínky převážné činnosti jezdeckva jsou:

- a) Zprávy získávají jak jedinci bez ohledu na hodnost a zařazení, tak celé jednotky a štáby.
- b) Zpravodajství musí být stálé, důsledné, za každé situace a jak ve dne, tak i v noci.
- c) Dodané zpráv musí být úplné, jasné a hodnověrné. Velitel hlídky nesmí hlásit, že se střetl s nepřátelskou pěchotou, octli-li se v palbě z pušek. Může to býti sesedlé jezdeckvo, cvklisté, motorisovaná pěchota a p.
- d) Práce vytrvalá, aktivní a nikdy ztrnulá. Získávat zprávy všemi způsoby, tedy i bojem.
- e) Pracovat nepozorovaně, skrytě. Takto se získají nejcénnější zprávy, poněvadž se mnohdy podaří proniknout tam, kam se bojem převážné orgány těžko dostanou.

Druhy pozemního zpravodajství:

- a) skryté vyhledávání zpráv, b) boj, c) pozorování, d) výslech zajatců a obyvatelstva, e) studium dobytých dokumentů, f) naslouchání, g) agentura.

Skryté vyhledávání zpráv je jedním z nejpěšnějších druhů zpravodajství jezdeckva. Záleží ve vysílání malých převážných oddílů (hlídek) v síle 5—20 mužů, zvláště pečlivě vybraných, vyzbrojených a vybavených (dalekohledy, mapy, busoly, hodinky a p.) a na nelepších koních, do hloubky a týlu nepřátelské sestavy. Mají-li tyto oddíly radio a holuby, mohou dodávat zprávy co nejrychleji. Zvolí-li si vhodný bod v nepřátelském týlu, mohou nepřetržitě sledovat jeho činnost a neustále zpravovat své velitele, kteří jsou za dvoji frontou. Nejde tu o počet vyslaných jezdců, nýbrž o jejich zvláštní hodnotu.

Získávání zpráv se řídí úkoly, které jezdectvo dostává. Mohou tudíž být zprávy získávány za účelem a) vyhledávání nepřítele vůbec, b) ochrany vlastních vojsk před nepřítelem, byl-li již zjištěn, a konečně c) přezkoušení zpráv o nepříteli, byly-li tyto již získány.

Podle těchto základních úkolů se stanoví přesné úkoly všem zpravodajským složkám jezdectva.

Dále je velmi podrobně probrána činnost malého přezvědného oddílu určeného k vyhledání nepřítele, složení tohoto oddílu, přesné stylisování úkolu PO. velitelem jezdecké divise (brigády), příprava PO. před vyražením (tu je podrobně probrána prohlídka výstroje, výbroje, koní, kování a p.), při čemž úkol PO. oznamuje velitel svým podřízeným až po vyražení z místa ubytování (utajení), úvahy a kalkulace jak časová, tak prostorová velitelem PO. — vše na dobře zvoleném konkrétním příkladě.

Obdobně je probrána činnost malého PO. vyslaného do určitého prostoru k pozorování nepřítele, jakož i PO. vyslaného před vlastní polní stráž. V tomto případě, nejde-li o to, zdržet nepřátelský postup, doporučuje se vysílat jen menší jednotky a na vzdálenost 10—15 km před vlastním zajištěním.

Další stať o opěšalých průzkumných hlídkách jezdectva obsahuje vše, co musí vědět nižší velitel. Působnost těchto hlídek je předvídána zejména v noci. Úkoly mohou být hlavně tyto: a) dobytí jistého bodu nebo pozorovatelný v nepřátelské obranné sestavě, b) přepad velitelství a ústředí nepřítele, c) zničení skladů, výdejen, munice a p. a konečně d) zajetí nepřátel. Příprava podobných nočních akcí musí být velmi důkladná, plán velmi jednoduchý, srozumitelný a jasný pro každého jednotlivého vojína! Je připojen krátký příklad s povšechnou situací, s úkolem opěšalé jezdecké hlídky pro noční průzkum, s rozbohem řešení velitele hlídky.

V poslední stati této kapitoly je probrána činnost eskadrony jako PO. vyslaného proti nepříteli v obraně.

Kapitola IV druhé části knihy pojednává o zvláštních a samostatných úkolech malých jednotek jezdectva. Jsou to:

1. zmocnit se až do příchodu vlastních vojsk význačných bodů, jako uzlů cest, přechodů přes vodní toky, soutěsky a p., a udržet je;
2. vytvořit léčku k zaskočení menších jednotek nepřítele;
3. bránit náruční koně vlastních sesedlých jednotek, hrozí-li jim nebezpečí od nepřítele;
4. vytvoření relé.

Veškeré tyto úkoly se konají podle situace 'buď' pěšky anebo na koni.

V prvním případě, t. j. jde-li o to zmocnit se a udržet některý význačný bod, nemá být jezdecká četa zásadně vysunována dále, než 10 až 15 km před vlastní eskadronu, jezdecké družstvo 6—10 km. Velitel vysunuté jednotky dostává obyčejně rozkaz přímo od velitele pluku neb od náčelníka plukovního štábu. Rozkaz má obsahovat:

1. poslední zprávy o nepříteli, jakou akci lze od nepřítele očekávat a v kterém směru;
2. úkol jednotky, od níž se vysunuje četa nebo družstvo;
3. přesné zprávy o objektu, kterého má býti dobyt nebo který má být udržen;
4. hodinu, do které má býti dobyt a dobu, po kterou musí býti uhájen;

5. prostředky, které dostává velitel vysunuté jednotky k dispozici;
6. kam zasílat zprávy, a cesty ústupu.

Z dalších četných pokynů, jak se má chovat velitel jednotky vysunuté se zvláštním úkolem, se zdůrazňuje, že není výhodné vysílat před tuto jednotku ještě polní stráž, nýbrž stačí i „předovyje posty“ (skupiny 2—3 mužů), aby velitel disponoval co největším počtem mužů pro boj. Byl-li již terénní objekt, o který jde, obsazen nepřítelem ještě před příchodem jednotky, musí ho být stůj co stůj dobyto, a to buď peším útokem neb atakou.

Obdobně jako tento případ zvláštního úkolu jsou podrobně rozebrány i případy další a doloženy příklady s náčrt. Příprava, cvičení a zásah léčky (zálohy) jsou projednány způsobem srozumitelným i pro nováčka. Ochrana náručních koní organickou jednotkou (miní se případ, když jde o sesednutí úplně — s „batovkoj“ — celé skupiny nebo pluku) je vždy výhodnější, než kdyby tuto ochranu organizoval sám velitel náručních koní. Relé v operacích jezdeckta je často nejspolehlivějším pojítkem. Doporučuje se tímto způsobem doplňovat technická pojítka, zejména v prostorech a ve směrech velké důležitosti.

Konečně poslední kapitola pojednává o použití jezdeckého družstva, čety a eskadrony v rámci jednotek, do jejichž svazu náleží. Mluví se tudíž o útoku a obraně čety v prvním a v druhém sledu eskadrony, o útoku a obraně eskadrony v rámci jezdeckého pluku, o využití úspěchu v boji a konečně o ústupu eskadrony obklíčené nepřítelem. Vše je doprovázeno konkrétními příklady s náčrtky.

Ačkoli zde v celku nenacházíme nic nového, přece stojí některá ustanovení za zmínku. Velmi správně na příklad je zdůrazněn význam organizace vlastní palby, nemohlo-li družstvo atakovat a bylo nuceno podniknout útok pěšky. Počínaje východištěm útoku zásadními úkoly různých palebných prostředků družstva jsou: lehký kulomet postřeluje dosud neumlčené palebné zdroje nepřítele znemožňující postup družstva; pušky — granátomety — druhý sled nepřítele a přibližující se zálohy; elitní střelci ničí pozorovatele nepřátelských kulometů a velitele; ostatní vojíní družstva střelí na živé cíle, které jsou nejbližší před družstvem.

Při útoku eskadrony využívá velitel čety druhého sledu úspěchu čelních čet buď na rozkaz velitele eskadrony nebo zasáhne iniciativně a bez rozkazu, naskytne-li se k tomu výhodná příležitost. Zásah provede obyčejně na koních. Je-li útok prvního sledu odražen a nepřítel připravuje protiútok a přesunuje zálohy, zasáhne četa druhého sledu proti zjištěnému nebezpečí atakou nebo peším útokem. Tu rovněž má velitel čety druhého sledu právo jednat iniciativně, ovšem s tou podmínkou, že nezasáhne předčasně.

Iniciativní zásah je dovolen i veliteli eskadrony druhého sledu. Vidí-li, že nepřítel ohrožuje vlastní sestavu, na příklad zásahem do boku, nebo že začíná ustupovat a p., musí velitel eskadrony 2. sledu jednat iniciativně a neztrácet čas hlášením a čekáním rozkazů!

★

V závěru sluší podotknouti, že kniha je napsána v intencích a soulase s Polním řádem ruského jezdeckta, který byl vydán r. 1933. V knize je vybičován až do krajnosti útočný duch jezdeckta. Zničení nepřítele,

obchvat, odvaha velitelů a jezdců, boj koňmo a sesednutí jen v krajním případě je vskutku vůdčí myšlenkou celého díla.

Dílo je po každé stránce metodické a pro nižšího velitele jezdeckva skvělou pomůckou. Rozkazování příkladné, stručné, jasné a kategorické. Ve všech konkrétních příkladech je počítáno s mechanisovanými prostředky a nejmodernějšími zbraněmi současného boje. Obrannému boji jezdeckých jednotek je věnováno málo místa, avšak i v obranném boji musí každý velitel být připraven k ofensivnímu zásahu.

O druhém díle, obsahujícím polní službu nižšího jezdeckého velitele pojednáme v příštím čísle „Jezdeckých rozhledů“.

Major pěch. František Šantor:

Smíšené vyšší jezdecké jednotky.

Motto: „Vězte, proč a s čím jednáte, a budete vědět, jak máte jednat.“
Maršál Foch.

I.

„Úspěch je tenkrát vítězstvím, jestliže ho bylo dobyto manévrem a ne čelními boji s velkými ztrátami. Zdar budoucí války nutno proto hledat v rychlosti, t. j. v motorisaci a mechanisaci armády!“

Tato slova pronesl v revui „Bulletin Belge“ pplk. gšt. van Overstraeten a jejich pravdivost je potvrzena dostatečně dosavadním úsilím všech států, směřujícím k tomu, aby nejširším využitím moderních mechanických dopravních prostředků byla zvýšena rychlost pohybu jednotlivých zbraní.

Toto úsilí projevují všechny státy nejen Evropy, ale i velmocí a státy celého světa: tak mluví na příklad náčelník hlavního štábu SSA. v své výroční zprávě o stavu vojska a zbrojení, o rázu budoucí války a praví v ní přímo, že zákopová válka patří minulosti. V své zprávě praví gen. Mac Artur dále: „Příští válka bude se vyznačovat tím, že na frontě bude jen málo vojsk, zato tím větší počet lidí bude pro ně vyrábět válečný materiál. Na frontě budou jen menší jednotky, dokonale vycvičené, jímž lehké dopravní prostředky dají velkou pohyblivost, a tanky, bezpečné proti palbě různých zbraní, neobyčejnou průbojnost. Budou to proto vojska málo početná, za to však velice pohyblivá a průbojná, jimiž zároveň s letectvem bude určen ráz budoucí války.“ Žádá proto gen. Mac Artur mimo opatření co největšího počtu letectva i mechanisování a motorisování americké armády, čímž se připojuje k názorům plk. Fullera — průkopníka úplné mechanisace a motorisace armády v Anglii.

Z uvedených názorů, k nimž bych mohl připojit velmi mnoho souhlasných výroků vojenských odborníků všech evropských států, je zřejmé, jaký důraz kladou evropské i mimoevropské státy na zvýšení pohyblivosti a průbojnosti jednotlivých složek svých armád, čímž bude dán zcela neobvyklý ráz příští válce: špatně se povede té armádě, která na tento nový, odlišný způsob vedení války nebude z jakýchkoli důvodů technicky i takticky dostatečně připravena a jejíž přípravy k novému vedení boje započnou teprve po vypuknutí války, kdy bude již pozdě.

V souvislosti s úsilím o zvýšení pohyblivosti jednotlivých složek armády jest i problém organizace rychlých smíšených vyšších jednotek,